

Siiraa-Lakk.11.1

Description

Kaâ€™aba Ijaaru keessatti hirmaachuu

Yommuu Nabii Muhammad (SAW) umriin isaa 35 gahu, Qureeshonni ijaarsa Kaâ€™abaa haaromsuuf walitti qabaman. Dhaabni Kaâ€™abaa ibiddi fi lolaan waan tuqeef dhodhooâ€™u jalqabe. Kaâ€™abaan akkuma nabii Ibraahim (aleyh salaam) ijaaretti turte. Dheerinnaan nama jiddu-galeessaa yommuu caaltu dhagaa dhoqdeen ykn simintoon wal hin qabsiifamne walirra tuulamuun tan ijaarramtedha. Qureeshonnis Kaâ€™abaa diiganii olkaasu fi xaaraa itti gochuu barbaadan. Garuu diigu ni sodaatan. Waliid ibn Mughiirah ni jedhe: â€œDiiguu anatu jalqaba.â€ Akaafaa ol fuudhee Kaâ€™abaa cinaa dhaabbachuun akkana jedhe, â€œYaa Rabbii! Karaa irraa hin jallanne, kheeyri malee homaa hin barbaannu.â€

Innis (Waliid) roga Kaâ€™abaa tokko qofa ni diige. Namoonni halkan kana wanta isa qunnamu ni eegan. Ni jedhan, â€œNi ilaalla, yoo waa isa tuqan homaa Kaâ€™abaa irraa hin diignu. Akkuma duraan turtetti deebisna. Garuu yoo homaa isa hin tuqin, Rabbiin wanta nuti hojjanne jaallate jira jechuudha.â€ Waliida ganamaan itti kaâ€™e diigu jalqabe. Namoonnis hanga dhagaa magariisa akka dalluu gaalaa fakkattu bira gahaniitti isa waliin diigu itti fufan. Hojii qoqooduun gosa hundaaf rogoota Kaâ€™aba kennaniif. Dhagaa buqqisuu fi ol fuudhu keessatti hoggantoonni fi manguddoonti Qureeshota itti hirmaatanii jiru.

Yommuu ijaarsi Kaâ€™abaa xumuratti dhiyaatu wal-mormiiin hoâ€™aan ni uumame. Tarkaanfin dhoomaa ijaarsa keessatti hafe Dhagaa Gurraacha (Al-Hajarul Aswad) bakka isaa kaaâ€™udha. Rakkoon jiru, hoggantoonni gosa Qureeshaa hundi isaanitu kabaja dhagaa kana ol fuudhanii roga Kaâ€™abaa irra kaaâ€™u barbaadan. Yeroo ammaa kuni namoota gariitti mormii gatii hin qabne fakkaachu dandaâ€™a. Garuu wanti dagachuu hin qabne Araboonti â€œKabajaafâ€ lola bara dheeraa fi jabaa taâ€™e lolanii jiru. Kanarrraa kan kaâ€™e, dhimma Dhagaa Gurraacha bakka isaa kaaâ€™u ilaachise gosoonti Qureesha waraana walitti banutti dhiyaatan.

Garuu Abu Umayyah ibn Mughiirah akkana jechuun lolli akka isaan jidduutti hin dhoone ittise: Yaa tuuta Qureesha! Nama jalqaba balbala Masjiidaatin seenu wanta isin keessatti wal dhabdan irratti akka murteessu abbaa murtii godhaa.â€ Erga kanarratti wali galanii booda Nabii Muhammad (SAW) balbala Masjiidaatiin ni seene. Yomuu isa argan ni jedhan: Kuni Al-Amiin (Amanamaadha). Itti gammannnee jirra. Yommuu oduu itti himan, Nabiyyiin (SAW) akkana jedhe, â€œHuccuu fidaa.â€ Isaanis ni fidan. Innis walakkaa huccuu irra harka ofiitiin Dhagaa Gurraacha ni kaaâ€™e. Ergasi ni jedhe, â€œGosti hundi caafi huccuu haa qaban. Ergasii tokko taâ€™aatii ol fuudhaa.â€ Isaanis hanga bakka isaa gahanitti ol fuudhanii ni deemaniin. Bakka sirrii erga geessanii booda Nabiyyiin (SAW) harka ofiitiin bakka san kaaâ€™un ijaarsi ijaarramuun xumurame.

Ol dheerinni Kaâ€™abaa ciqilee 18 taâ€™e. Hanga kortoon itti ol koranitti balballis lafarraa ol kaâ€™e. Namni isaan fedhan malee namni biraa akka itti hin seenne fi bishaan garaa Kaâ€™abaa keessatti akka hin lolaanef balbala lafarraa olkaasan. Xaaraa ishii gara utubaaha jahaatu baadhate.

Qureeshonni Kaâ€™abaa ijaaranii haa fixanii malee sababa galiin halaala taâ€™e isaan hanqateef Kaâ€™aba buâ€™uura Ismaaâ€™il irratti xumuru hin dandeenye. Kutaa Kaaba Kaâ€™abaa â€œAl-Hijrâ€• jedhamu Kaâ€™abaan ala baasan. Kutaa Kaâ€™abaa irraa taâ€™uu namoonni akka beekaniif marsaa Al-Hijr kanarratti dhaaba gabaaba ni ijaaran. Kanakkana godhaniif filannoo biraa waan dhabaniif. Sababni isaa, Kaâ€™abaa ijaaruf maallaqa halaala malee wanta haraamaa akka hin fayyadamne ofirratti murteessan. Kan akka mahrii gumni argattee, dhala (ribaa), fi namoota miidhun maallaqa argame hunda ijaarsa Kaâ€™abaatiif itti fayyadamu ni dhiisan. Maallaqa halaala waan dhabaniif akka duraanitti deebisanii ijaaru hin dandeenye.

Barnoota fi Faayda asirraa fuudhataman

1-Amanamummaan Rasuulaa (SAW) amala gaarii Qureeshota lola badaa Harama keessatti banuu irraa isaan egedha. Namni hundu Nabiyyitti ni gammade. Inni amanamaa nama hin miine fi tokko kan biraa irra hin caalchifne waan taâ€™eef wanta inni hojjatetti hundi isaanitu ni gammadan. Kanaafu, nama amanama taâ€™uun badii baayâ€™ee hanbisa, faayda baayâ€™ee fida.

2-Kaâ€™abaa deebisanii ijaarun sadarkaa Nabiyyiin SAW) naamusa Qureeshota keessatti qabu ifa kan baasedha. Taate kana keessatti Nabiyyiif kajabni lama argamee jira. Kabajni 1ffaan-mormiif furmaata fiduu fi lola gosa Qureeshaa jidduutti dhooyuf kaâ€™e dhaabsiisudha. Kabajni 2ffaan- kabaja namoonni irratti wal dorgomaniidha. Innis, Dhagaa Gurraacha (Al-Hajarul Aswad) bakka isaa kaaâ€™udha. Nabiyyiin (SAW) harka isaatiin huccuu jidduu dhagicha fuudhun bakka isaa kaaâ€™e.

3-Furmaanni Nabiyyiin (SAW) rakkoo Qureeshotaaf fide amala jirenyaa isaa guututi. Jirenyaa isaa guutuu keessatti Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa rakkoo nabiyyii qunnamu hundaaf furmaata hundarra gaarii fi salphaa taâ€™e akka filatu isa qajeelche jira. Wanti namni asirra baratu, rakkoo nama qunnamuuf haala salphaa taâ€™ee fi karaa gabaaban furuuf carraaqudha.

Nabiyyummaa Muhammad (SAW) fudhachuf Qophii Namootaa

Ogummaa (hikmaa) Rabbi irraa namoonni karaa adda addaatin nabiyyummaa Muhammadiif (SAW) qophaaâ€™a turan. Karaalee san keessaa muraasa isaanii haala armaan gadi kanaan eerun ni dandaâ€™ama:

1-Nabiyooni dhufaatii Nabii Muhamadin (SAW) ummata gammachiisu Nabii Ibraahim (aleyh salaam) Rabbiin Araboota keessaa nabiyyi akka ergu ni kadhate. Rabbiinis kadhaa isaatiif awwaachun Nabii Muhamadin (SAW) ni erge. Nabii Ibraahimi fi Ismaaâ€™il buâ€™uura mana jalqabaa kana (Kaâ€™abaa) erga olkaasanii boodaakkana jechuun duâ€™aayi godhan:

â€œGooftaa keenya! Ergamaa isaan irraa taâ€™e, kan keeyattoota (aayaata) Kee isaan irratti qaraâ€™u, kan kitaaba fi ogummaa isaan barsiisee isaanis qulqulleessu isaan keessatti ergi.

Dhugumatti, Ati akkaan Injifataa, Ogeessa.â€• Suuratu Al-Baqarah 2:129

Duâ€™aayin tunis fudhatama argachuun (qeebalamuun) nabiyyiin xumuraa Makkaan keessaa ni ergame.

Qurâ€™aana keessatti bakka biraatti Rabbiin (subhaanahu wa taâ€™aalaa) nabiyyoota darban irratti gammachiisa dhufati Nabii Muhammad (SAW) buusee jira. Ni jedha:

نَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمَّىَ الَّذِي يَجِدُونَهُ وَمَكْتُوبًا عِنْهُمْ فِي التَّوْرَةِ
 حِيلٌ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَايَهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الظَّبَابَتِ وَيُحَرِّمُ
 مُحْبِثَ وَيَضْعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ عَامَنُوا
 عَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

â€œ[Isaan] warra ergamaa nabiyyii hin barreessinee fi hin dubbifne, kan isaan biratti Tawraatii fi Injiliin keessatti barreefamee argan, kan toltutti isaan ajaju fi hamtuu irraa isaan dhoorgu, kan gaggaarii halaala isaaniif taasisu, fokkataa immoo haraama isaan irratti taasisu, kan baâ€™aa isaaniitii fi hidhaa isaan irra ture isaan irraa lafa kaayu hordofaniidha. Isaannan isatti amananii isa kabajan, kan isa gargaaranii fi ifa isa waliin buâ€™e (Qurâ€™aana) hordofan, isaan isaanumatu milkaâ€™odha.â€ Suuratu Al-Aâ€™araaf 7:157

Himni jalqabaa Yahuudotaa fi Kiristaanota keessaa namoota Islaama keessa seenun nabii Muhamadin (SAW) hordofan agarsiisa. Amaloonni nabiyyii kanaa asitti tarreefaman keessaa: 1ffaa-Nabiyyiin kuni barreessu fi dubbisuu hin dandaâ€™u. Osso kan barreessu fi dubbisuu taâ€™ee silaa namoonni â€œMuhammad Qurâ€™aana kitaabban darban irraa garagalchee (kooppi godhee) nutti fideâ€¢echuu turan. Nabii Muhammad (SAW) kan hin dubbisnee fi hin barreessine taâ€™uun Qurâ€™aanni Rabbii oltaâ€™aa irraa taâ€™uu agarsiisa. 2ffaa-Maqaa fi amaloonni nabii Muhammad (SAW) Tawraati fi injil keessatti barraaâ€™e argama.

Yahuudonni fi Kiristaanoni kitaaba samii buufamee isaani jijiruu fi waaâ€™ee Nabii Muhammad (SAW) kitaaba keessaa guutumatti haaquf carraaqqi guddaa godhanii jiru. Maqaa fi amaloota nabiyyii haaqu fi micciruuf haa carraaqanii malee, maqaan Nabiyyii Tawraata As-Saamirah fi Injila Barnabas keessa ni jira. Injilli (Wangeelli) Barnabas nabiyyiin ergamuun dura ni jiraa ture. Garuu Beetakiristaanni dhuma jaarrraa 5ffaa keessa akka namoota keessa hin facaane ni dhoowwite. Barreefamni yeroo ammaa Galaanaa Duâ€™aa (Dead Sea) jedhamu irraa argamee waaâ€™ee Nabii Muhammad (SAW) ilaachise ni dubbata. Injil Barnabas keessatti maqaan nabiyyii ifaan ifatti Muhammad jechuun dhufee jira. Linkii armaan gadi tuquun maqaa â€œMohammedâ€¢ykn â€œMuhammadâ€¢jedhu ifaan ifatti Wangeela Barnabas irraa argachuun ni dandaâ€™ama:<https://www.sacred-texts.com/isl/gbar/gbar220.htm>

â€œMohammedâ€¢Ingiliffaan yommuu barreefamu bakka â€œuâ€¢â€œOâ€¢godhan. Namni kana shakkuu yoo jiraate, â€œGospel of Barnabas PDFâ€¢jechuun Google irra haa barbaadu. Ergasii, kitaabicha download erga godhee booda maqaa â€œMohammedâ€¢ykn â€œMuhammadâ€¢jedhu isa keessa haa barbaadu. Isaaf laffisuuf maqaa â€œMohammedâ€¢ykn â€œMuhammadâ€¢jedhu lakkoofsa wangeela Barnabas kanniin irratti argachuun dandaâ€™a: 39,41,44,54,55,97,112,136, 163,220

Nabii Iisaan (aleyh salaam) dhufaati Nabii Muhamadin (SAW) akka bani Israaâ€™il gammachisee Qurâ€™aanni nuuf hima:

﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَكْبَرُ إِسْرَئِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ الْتَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي أَسْمُهُ وَأَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾^[1]

â€œYeroo Iisaan ilmi Mariyam, â€œYaa ilmaan Israaâ€™il! Dhugumatti ani Ergamaa Rabbii kan waan Tawraatin keessatti na dura buâ€™e dhugoomsuu fi Ergamaa na booda dhufu kan maqaan isaa Ahmad taâ€™een [isin] gammachisu taâ€™ee gara keessanitti ergame.â€œJedhee [yaadadhaa]. Yeroma inni ragaawan ifaan isaanitti dhufe, â€œKuni falfala (sihrii) ifa galaadha.â€œ Jedhan.â€œ (Suuratu As-Saff 61:6) Ahmad jechuun namoota hundarra Rabbiin kan faarsudha. Muhammad jechuun kan baayaâ€™innaan faarfameedha. Dhugumatti, inni hanga Ahmad taâ€™utti Muhammad hin taâ€™u. Kana jechuun hanga namoota hunda caalaa Rabbiin kan faarsu (Ahmad) taâ€™utti faarfamaa (Muhammad) hin taâ€™u. Kanaafi, maqaan Ahmad Muhammad dura dubbatame. Nabii Iisaanis maqaan isaa â€œAhmadâ€œ jechuun dubbate. Namoota hundaa caalaa Rabbiin kan faarsu Nabii Muhammadi (SAW). Kanaafu, maqaan Ahmad isaaf siritti taâ€™aa jechuudha. Maqaaleen Nabii Muhammad (SAW) shanii, â€œMuhammad, Ahmad, Al-Maahi, Al-Haashir fi Al-Aaqibâ€œ [Sahih Muslim 2354](#), Sahih Al-Bukhaari 3532[1]

In sha Allah itti fufnaâ€!

Kitaabban wabii:

[1] Tafsiiru Qurxubii 20/441

[As-Siiratu Nabawiyyati](#)â€“fuula 64-67, Alii Muhammad Sallaabi, [Noble Life of The Prophet](#) [English] 1/110-118

Date Created

September 3, 2019

Author

admin